

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Kouvola 08.10.2024

Viite: Lausunto

Asia: HE 101/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ohessa sähköisesti allekirjoitettu lausunto.

Lisätietoja lausunnosta antaa allekirjoittaneet.

KYMENLAAKSON LIITTO
Virasto

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistusta on valmisteltu hajautettuna kokonaisuutena. Vaarana on, että maankäyttö- ja rakennuslakia seuraava usean lain muodostama kokonaisuus muodostuu epäjohdonmukaiseksi ja kokonaisuuden vaikutusten hahmottaminen on vaikeaa. Epäselvien toimivaltarajojen vuoksi lain tulkintaa joudutaan odottamaan oikeuspäätösten myötä.

Kymenlaakson liitto on huolissaan MRL:n uudistamisen myötä siitä, että lakiuudistukset voivat heikentää pitkäjänteisen alueidenkäytön suunnittelun ja kehittämisen merkitystä. Alueidenkäytön suunnittelu on yksi työkalu maakuntien elinvoiman kestävässä edistämisessä ja sen avulla luodaan lupaprosessien taustalle vakautta, kestävyyttä ja ennustettavuutta.

Hallituksen esityksessä rakentamislain muuttamisesta on lueteltu ne hankkeet, joihin puhtaan siirtymän sijoittamisluvan säännöksiä olisi mahdollista soveltaa. Säännösesityksessä ei kuitenkaan määritellä puhtaan siirtymän hankkeen kokoa tai ylärajaa. Sijoittamisluvan mukaiset hankkeet voivat olla mittakaavaltaan valtakunnallisesti merkittäviä, ja niillä on vaikutuksia mm. teknisen huollon verkostoon, liikennejärjestelmään, alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, sekä luontoon ja ilmastoon. Vaikutukset eivät siis kohdistu vain kiinteistöjen rajanaapureihin.

On myönteistä, että lakivalmistelussa on korostettu vaikutusten arviointia. On kuitenkin mahdollista, että vaikutusten arvioinnissa todetaan merkittävän kielteisiä vaikutuksia ja lupaviranomaisen on myönnettävä lupa, mikäli lupaehdot täyttyvät. Vaikutusten arvioinnin tulosten suhde lupapäätökseen tulisi olla yksiselitteinen.

Kymenlaakson liitto katsoo, että mittaluokaltaan teollisten ja vaikutuksiltaan ylikunnallisesti merkittävien teollisuuslaitosten sijoittelu on jatkossakin tarkoituksenmukaista järjestää alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kautta. Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän mahdollistamat suunnittelutyökalut sujuvoittavat hankkeiden luvitusvaihetta ja laadukkaasti toteutettuna vähentävät valitusprosessien mahdollisuutta. Onnettomuusriski on useimmiten suurin ohituskaistalla.